

БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ ПРИКАЗКИ.

1. Върнитъ приятели.

Имало двама върни приятели. Единият направилъ нѣкакво прѣстѣпление, и го осъдили на обѣсване.

Случва се, срѣща го върниятъ му приятел и го запитва: „Кѫдѣ ти карашъ, бе приятелю?“ Казва: „Азъ направихъ едно прѣстѣпление, и не ми е криво за това, че ще ме бѣсятъ, — защото наказанието ми е споредъ вината, — само ми е мѣжно, че не можахъ да се обадя на домашнитъ си“. Върниятъ му приятел замолилъ стражата, да отвѣржатъ виновния и да свѣржатъ него на негово място; виновниятъ да се видѣлъ съ домашнитъ си и да се върнѣлъ пакъ на мястото, за да бѫде обѣсенъ; и ако не успѣялъ той да стигне на врѣме, да обѣсятъ самия него вмѣсто виновния. Стражата се съгласила, отвѣрзала виновния и вързала приятеля му на негово място.

Виновниятъ закъснѣлъ много. Чакали, чакали за него, и най-сетнѣ турнали вѣжето на врата на другаря му. Тѣкмо тогава пристигнали виновниятъ. Снематъ невинния и качватъ виновния. Заминуvalъ везирътъ. Като гледалъ това, извикалъ: „Стойте! Каква е тази работа, да се снема единъ отъ бѣсилката и да се качва другъ?“ Спрѣлъ обѣсването, да разслѣдва работата. Повикалъ стражарите и двамата приятели и ги разпитва. Стражарите казали: „Тѣй както карахме виновния, тѣй ни срѣщна този човѣкъ, приятелъ неговъ, тѣй виновниятъ му се оплака и тѣй оня го замѣни съ условие да бѫде обѣсенъ, ако не пристигне виновниятъ на опрѣдѣлениѧ часъ. Той пристигна на опрѣдѣлениѧ часъ, затова ний откачихме приятеля му“. Везирътъ, като разбралъ това вѣрно приятелство, запиталъ ги:

„Сега азъ да освободя тогава, да го не обѣсятъ, ще ме имате ли мене за трети вашъ приятелъ?“ Тѣ се съгласили, че ще го иматъ, и той го освободилъ отъ бѣсилка.

2. „Направи добрина, че я хвѣрли въ морето“.

Единъ баща думалъ на сина си: „Направи добрина, че я хвѣрли въ морето, — тя ще излѣзе“. Синътъ се чудилъ, може ли да бѫде това право, и рекълъ да опита. Мислилъ, мислилъ, каква добрина да направи? Най-голѣма добрина било да нахрани нѣкого. Взелъ единъ ковчегъ, напълнилъ го съ храна, вино и друго, и го пусналъ въ морето. Тоя ковчегъ, като го тласкали вълните, излѣзълъ на единъ островъ. Тамъ имало разбойници, прѣслѣдвани за нѣщо; тѣ не смѣяли да се покажатъ, и гладували. Като видѣли ковчега, хванали го и се нахранили; животътъ имъ билъ спасенъ. Послѣ тѣ се освободили и почнали пакъ стария си занаятъ.

Веднажъ тѣ хванали въ гората единъ търговецъ: той билъ оня, който пусналъ ковчега. Обрали го и го вързали дори. Послѣ взели да се хранятъ. Обраницятъ забѣлѣзалъ една чения отъ своите и взелъ да се чуди, какво тѣрси тя тукъ. Разбойниците го попитали, на какво се чуди. Той рекълъ: „Тая тенджера е моя“. — Какъ твоя? — „Ей така, моя“. — Че отдѣ? — И той имъ разправилъ историята на ковчега. Разбойниците, като се убѣдили, че има право, цѣлунали го и му рекли: „Ти си нашъ спасителъ“. Освободили го, върнали му обраното и го възнаградили отгорѣ на това богато. Тогава търговецъ си рекълъ: „Богъ да прости баща ми, че ми даде тоя съвѣтъ. Ако не бѣше ми го далъ, щѣхъ да изгубя и имотъ и животъ.“

(Записани отъ проф. М. Арнаудовъ).